

III. PRZEGLĄD PRAWODAWSTWA

ZOBOWIĄZANIA MIĘDZYNARODOWE POLSKI

(Okres od 1 listopada 1936 do 1 listopada 1937)

I.

Umowy naukowe.

1. *Konwencja polsko-rumuńska dotycząca współpracy intelektualnej* została podpisana wraz z protokołem w Warszawie dnia 27 listopada 1936 r. — Prezydent Rzplitej ratyfikował tę konwencję w dniu 18 III 1937 r. — Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpiła w Bukareszcie dnia 14 IV 1937 r. — Konwencja weszła w życie dnia 14 V 1937 r. — Opublikowano ją w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 36 poz. 273 i 274 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 r. zesz. VI Nr 1. — Zarejestrowano w Sekretariacie Ligi Narodów dnia 14 V 1937 r. sub Nr 4113.

II.

Umowy prawne

1. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych *umowy polsko-czesko-słowackiej o wzajemności w sprawach spadkowych*, podpisanej w Pradze dnia 25 I 1934 r., odbyła się w Warszawie dnia 18 II 1937 r. Umowa weszła w życie w dniu 18 III 1937 r.: opublikowano ją w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 22 poz. 138 i 139 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 r. zesz. IV Nr 1. — Zarejestrowano w Sekretariacie Ligi Narodów w dniu 6 IV 1937 sub Nr 4088.
2. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych *umowy polsko-czesko-słowackiej w sprawie wzajemnego wykonywania tytułów egzekucyjnych oraz wzajemności w sprawach upadłościowych*, podpisanej w Pradze w dniu 10 II 1934 r., odbyła się w Warszawie w dniu 18 II 1937 r. Umowa weszła w życie w dniu 18 III 1937 r. — Opublikowano ją w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 22 poz. 140 i 141 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 r. zesz. IV Nr 2. — Zarejestrowano w Sekretariacie Ligi Narodów dnia 7 V 1937 sub Nr 4111
3. Na mocy wymiany not ustalono dzień 5 stycznia 1937 r. jako datę wejścia w życie *układu o uregulowaniu stosunków praw-*

- ných *waloryzacyjnych*. (Warszawa, 17 X 1936 r.). — Opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 1 poz. 3 i 4 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1936, zesz. VII Nr. 4. — Ratyfikowano w dniu 3 XII 1936 r.
4. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych za Polskę i Niemcy *układu o obligacjach zachodnio-pruskich* (Berlin, 10 XI 1934) odbyła się w Warszawie dnia 21 XII 1936 r. — Opublikowano go w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 1 poz. 1 i 2 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1936 zesz. VII Nr 3.
 5. Prezydent Rzplitej ratyfikował w dniu 29 marca 1937 r. *konwencją polsko-węgierską o ekstradycji i pomocy wzajemnej w sprawach karnych*, podpisaną w Budapeszcie dnia 24 IV 1936 r. — Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpiła w Warszawie w dniu 14 VI 1937. — Konwencja weszła w życie w dniu 14 IX 1937 r. — Opublikowano ją w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 66 poz. 501 i 502 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 r. zesz. IX Nr 4. — Zarejestrowano w Sekretariacie Ligi Narodów dnia 14 IX 1937 r. sub Nr 4183.
 6. Na mocy ustawy ratyfikacyjnej z dnia 2 III 1935 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1935 Nr 22 poz. 125) Prezydent Rzeczypospolitej ratyfikował w dniu 18 IV 1935 r. *konwencją polsko-luksemburską o ekstradycji i pomocy sądowej w sprawach karnych* z dnia 22 I 1934 r. — Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych odbyła się w Brukseli dnia 3 II 1936 r. — Konwencja weszła w życie w dniu 5 III 1936 r. — Opublikowano ją w Dz. Ust. R. P. ex 1936 Nr 16 poz. 145 i 146 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1936 r. zesz. II Nr 2.

III.

Umowy komunikacyjne, graniczne i turystyczne.

1. *Układ dodatkowy* do konwencji między Polską a Grecją z dnia 22 IV 1931 r. w sprawie eksploatacji linii regularnej *komunikacji lotniczej* został podpisany w Atenach dnia 5 października 1936 r. — Prezydent Rzplitej ratyfikował ten układ w dniu 24 VI 1937 r. — Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych odbyła się w Warszawie dnia 26 VI 1937 r. — Opublikowano go w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 56 poz. 437 i 438 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 r. zesz. VIII Nr 1. — Zarejestrowano w Sekretariacie Ligi Narodów dnia 4 IX 1937 sub Nr 4174.

2. *Umowa polsko-niemiecka, uzupełniająca umowę z dnia 27 III 1926 r. o wzajemnej komunikacji kolejowej*, została podpisana w Warszawie dnia 2 czerwca 1937 r. wraz z protokołem podpisania. — Prezydent Rzeczypospolitej ratyfikował tę umowę w dniu 9 VII 1937 r. — Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpiła w Berlinie dnia 16 X 1937 r. — W drodze wymiany not ustalono datę wejścia w życie umowy na dzień 30 X 1937 r. — Opublikowano ją w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 76 poz. 548 i 549.
3. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych *konwencji polsko-rumuńskiej, dotyczącej ochrony, konserwacji i odbudowy słupów granicznych* (Bukareszt, 17 V 1935 r.), nastąpiła w Warszawie dnia 27 listopada 1936 r. i w dniu tym konwencja weszła w życie. — Opublikowano ją w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 2 poz. 19 i 20 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1936 zesz. VIII Nr 2. — Zarejestrowano w Sekretariacie Ligi Narodów w dniu 27 XII 1936 sub Nr 4028.
4. Prezydent Rzeczypospolitej ratyfikował w dniu 24 VIII 1936 r. polsko-rumuński *końcowy protokół delimitacyjny* (Bukareszt, 17 V 1935 r.). — Opublikowano go w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 3 poz. 27 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1936 r. zesz. VIII Nr 3. — Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych odbyła się w Warszawie dnia 27 XI 1936 r. — Postanowienia, zawarte w protokole, weszły w życie w dniu jego podpisania. — Zarejestrowano w Sekretariacie Ligi Narodów dnia 27 XII 1936 r. sub Nr 4027.
5. *Konwencja między Polską a Rumunią, dotycząca ułatwień płatniczych w ruchu turystów i podróżnych*, została podpisana w Bukareszcie dnia 24 kwietnia 1937 r. — Prezydent Rzeczypospolitej ratyfikował tę konwencję w dniu 5 VI 1937 r. — Wymiana not, stwierdzających dokonanie formalności niezbędnych dla wejścia w życie przepisów konwencji, nastąpiła w Warszawie dnia 5 VI 1937 r. — Konwencja weszła w życie w dniu 12 VI 1937 i będzie obowiązywała do dnia 12 VI 1938 r. — Opublikowano ją w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 43 poz. 337 i 338 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 zesz. VI Nr 2.
6. *Porozumienie międzyresortowe polsko-niemieckie o prowizorycznym uregulowaniu tranzytu wschodnio-pruskiego* zawarto w Berlinie dnia 22 XII 1936 r.
7. *Protokół z przebiegu rokowań polsko-czeskosłowackich o zawarciu umowy lotniczej* został podpisany w dniu 24 IV 1937.

8. *Porozumienie* polsko-niemieckie o wzajemnym uznawaniu *świadczeń* sprawności technicznej dla *statków powietrznych* zostało zawarto w dniu 2 VII 1937 r.
9. *Umowa kolejowa* pomiędzy Polską a Niemcami została podpisana w dniu 8 VII 1937 r.

IV.

Umowy gospodarcze i żeglugowe.

1. *Protokół dodatkowy* do 2 układu dodatkowego (Avenant) z dn. 2 marca 1936 r. do traktatu handlowego z dnia 30 grudnia 1922 T. pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Unią Ekonomiczną Belgijsko-Luksemburską został podpisany w Brukseli dnia 7 stycznia 1937 r.

Postanowienia protokołu wprowadzono tymczasowo w życie z dniem 12 lutego 1937 na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 I 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 7, poz. 57) wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji. Ustawa, upoważniająca Prezydenta do ratyfikowania tego protokołu, nosi datę 3 VII 1937 (Dz. Ust. R. P. ex 1937, Nr 51 poz. 392). — Ratyfikowano w dniu 7 VIII 1937 r.

Tekst protokołu opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 7 poz. 57 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z r. 1937 zes. III Nr 2.

Obwieszczenie rektyfikacyjne Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 17 VII 1937 ogłoszono w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 59 poz. 469 na mocy wymiany not z dnia 11 i 13 marca 1937 r.

2. *2 Układ dodatkowy* (Avenant) z dnia 2 III 1936 r. do traktatu handlowego polsko-belgijskiego z dnia 30 XIII 1922 został ratyfikowany przez Prezydenta Rzeczypospolitej w dniu 3 XII 1936 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 11 poz. 81) i wszedł w życie w dniu 25 XII 1936 r.

Obwieszczenie rektyfikacyjne Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 10 VII 1936 zostało ogłoszone w Dz. Ust. R. P. ex 1936 Nr 61 poz. 452.

Zarejestrowano w Sekretariacie Ligi Narodów dnia 30 IV 1936 sub Nr 3887. — Wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1936 zes. IX Nr 2.

3. *Porozumienie modyfikacyjne* między Polską a Wielką Brytanią w formie wymiany not z dnia 30 stycznia 1937 r. o zmia-

nie tekstu polskiego listy pierwszej załączonej do umowy handlowej polsko-brytyjskiej, podpisanej w Londynie dnia 27 II 1935 r.

Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 II 1937 (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 13 poz. 91), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia tego porozumienia zostały wprowadzone tymczasowo w życie od 19 lutego 1937 r.

Na mocy ustawy ratyfikacyjnej z dnia 12 VI 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 46 poz. 348) Prezydent Rzeczypospolitej ratyfikował to porozumienie w dniu 7 VIII 1937 r. — Weszło ono w życie dnia 25 IX 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 69 poz. 517).

Opublikowano je w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 13 poz. 91 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów Rzeczypospolitej z 1937 r. zesz. III Nr 3.

4. *Porozumienie* między Polską a Wielką Brytanią w formie not wymienionych w Warszawie dnia 22 marca 1937 r. w sprawie czenia *opon pneumatycznych* do kół pojazdów konnych.

Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 IV 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 29 poz. 219), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia tego porozumienia zostały wprowadzone tymczasowo w życie od dnia 11 IV 1937 r.

Na mocy ustawy ratyfikacyjnej z dnia 3 VII 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 53 poz. 418) Prezydent Rzeczypospolitej ratyfikował to porozumienie w dniu 7 VIII 1937 r. Weszło ono w życie dnia 10 X 1937 r. Opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 29 poz. 219 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 r. zesz. V Nr 2.

5. *Porozumienie* polsko-brytyjskie, dotyczące zniżek celnych na pewne artykuły chemiczne, zostało zawarte w formie wymiany not w Warszawie dnia 31 lipca 1937 r.

Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 8 IX 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 67 poz. 508), wydanego na mocy art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia tego porozumienia wprowadzono tymczasowo w życie od dnia 20 VIII 1937 r. — Do rozporządzenia dołączono tekst porozumienia. Wydrukowano je w zbiorze traktatów R. P. z 1937 r. zesz. IX Nr 5.

6. Zgodnie z notą ambasadora brytyjskiego w Warszawie z dnia 29 XII 1936 postanowienia traktatu handlowego i nawigacyj-

nego polsko-brytyjskiego z 26 XI 1923 r. zostały rozciągnięte na *Protectorat. Zanzibaru* (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 25 poz. 174).

7. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych *konwencji handlowej i nawigacyjnej* polsko-czeskosłowackiej, podpisanej w Pradze 10 lutego 1934 r., nastąpiła w Warszawie dnia 18 II 1937 r. — Konwencja weszła w życie dnia 5 III 1937 r. — Opublikowano ją w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 22 poz. 142 i 143 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 r. zesz. IV Nr 3.

Działanie konwencji rozciągnięto na terytorium Wolnego Miasta Gdańska od dnia 15 V 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 49 poz. 383).

8. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych 1 *protokołu dodatkowego do III konwencji handlowej i nawigacyjnej* polsko-czeskosłowackiej z 10 II 1934, podpisanego w Warszawie dnia 8 II 1935, odbyła się w Warszawie w dniu 18 II 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 22 poz. 145). — Protokół wszedł w życie w dniu 5 III 1937 r. — Opublikowano go w Dz. Ust. R. P. ex 1837 Nr 22 poz. 144 oraz w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 r. zesz. IV Nr 4. Działanie protokołu rozciągnięto na terytorium Wolnego Miasta Gdańska od dnia 15 V 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 49 poz. 383).
9. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych 2 *protokołu dodatkowego do III konwencji handlowej i nawigacyjnej* polsko-czeskosłowackiej z 10 II 1934 r., podpisanego w Warszawie dnia 5 IX 1935 r., dokonana została w Warszawie dnia 18 II 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 22 poz. 146). — Wydrukowano go w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 zesz. III Nr 1. — Działanie protokołu rozciągnięto na terytorium Wolnego Miasta Gdańska od dnia 15 V 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr. 49 poz. 383).
10. Na mocy ustawy ratyfikacyjnej z dnia 18 III 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 25 poz. 166) Prezydent Rzeczypospolitej ratyfikował w dniu 30 IV 1937 3 *protokół dodatkowy do III konwencji handlowej i nawigacyjnej* polsko-czeskosłowackiej z dnia 10 II 1934, podpisany w Warszawie dnia 12 VIII 1936 r. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych odbyła się w Pradze dnia 13 VIII 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 65 poz. 500). Tekst protokołu wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1936 zesz. IV Nr 13.

11. 4 *Protokół dodatkowy* do konwencji handlowej i nawigacyjnej polsko-czeskosłowackiej z dnia 10 II 1934 r. został podpisany w Warszawie w dniu 18 lutego 1937 r.

Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 II 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 14 poz. 94), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia tego protokołu zostały wprowadzone tymczasowo w życie od dnia 1 III 1937 r.

Ustawa ratyfikacyjna, wyrażająca zgodę na ratyfikowanie tego protokołu, nosi datę 3 VII 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 53 poz. 414). — Wydrukowano go w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 r. zesz. III Nr 5. — Ratyfikowano dnia 7 VIII 1937 r.

12. 3 *Protokół taryfowy* polsko-estoński został podpisany w Tallinnie dnia 23 lutego 1937 r. — Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 III 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 18 poz. 118), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia tego protokołu zostały wprowadzone prowizorycznie w życie od dnia 15 III 1937 r. Tekst protokołu opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 18 poz. 118 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 zesz. III Nr 6. — Ustawa ratyfikacyjna, wyrażająca zgodę na ratyfikację protokołu, nosi datę dnia 3 VII 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 53 poz. 415). Ratyfikowano go w dniu 7 VIII 1937.

13. *Protokół dodatkowy* do 3 polsko-estońskiego protokołu taryfowego z 23 II 1937 r. został podpisany w Warszawie dnia 20 maja 1937 r.

Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 VI 1937 (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 49 poz. 377), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia tego protokołu zostały wprowadzone tymczasowo w życie od dnia 15 VI 1937 r. — Opublikowano go w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 49 poz. 377 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 r. zesz. VIII Nr 4.

14. *Porozumienie* polsko-finlandzkie o cleniu serów pochodzenia finlandzkiego zostało zawarte w formie wymiany not w Warszawie dnia 17 lipca 1937 r.

Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 VIII 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 62 poz. 485) postanowienia tego porozumienia zostały wprowadzone tymczasowo w życie od dnia 31 VII 1937 r. — Tekst not opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 62 poz. 485 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 zesz. IX Nr 3.

15. Na mocy ustawy ratyfikacyjnej z d. 18 III 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 25 poz. 169) Prezydent Rzeczypospolitej ratyfikował w dniu 26 IV 1937 r. 2 *protokół taryfowy* polsko-finlandzki, podpisany w Warszawie dnia 16 VII 1936 r. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych odbyła się w Helsinkach w dniu 17 VI 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 53 poz. 422). — *Protokół wszedł w życie w dniu 17 VII 1937 r.* — Wydrukowano go w Zbiorze traktatów R. P. z 1936 r. zesz. 14 Nr 10.
16. *Prowizoryczny układ handlowy* pomiędzy Polską a Francją został podpisany w Paryżu dn. 18 lipca 1936 r. z listami 1, 2 i A, protokołem końcowym do listy A oraz układem płatniczym.

Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 VIII 1936 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1936 Nr 66 poz. 482), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia tych układów zostały wprowadzone tymczasowo w życie od dnia 29 VIII 1936 r. — Ustawa ratyfikacyjna, wyrażająca zgodę na ratyfikację tych układów, nosi datę 18 III 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 25 poz. 170). Tekst układów opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1936 Nr 66 poz. 482 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1936 r. zesz. V Nr 1. — Ratyfikowano dnia 30 IV 1937 r.
17. *Protokół dodatkowy* do prowizorycznego układu handlowego polsko-francuskiego z 18 VII 1936 r. został pod tą samą datą podpisany w Paryżu.

Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 XII 1936 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1936 Nr 90 poz. 623), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia powyższego protokołu, z wyjątkiem poz. 9 francuskiej taryfy celnej (tryki, owce i skopy), poz. 49 polskiej taryfy celnej (szparagi w okresie od 1 lutego do 31 marca) oraz poz. 282 polskiej taryfy celnej (wina musujące-szampań) zostały wprowadzone tymczasowo w życie od dnia 4 XII 1936 roku. — Tekst protokołu opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1936 Nr 90 poz. 623 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1936 r. zesz. VI Nr 4. — Ustawa ratyfikacyjna, wyrażająca zgodę na ratyfikowanie tego protokołu, nosi datę 18 III 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 25 poz. 170).
18. *Porozumienie* między Polską a Francją o przedłużeniu do 31 marca 1937 r. prowizorycznego układu handlowego z 18 VII 1936 i o zmianie art. 5 tegoż układu zostało zawarte w Paryżu dnia 15 grudnia 1936 r. w formie wymiany not. Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 XII 1936 r.

- (Dz. Ust. R. P. ex 1936 Nr 94 poz. 657), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia tego porozumienia zostały wprowadzone tymczasowo w życie od dnia 1 I 1937 r. — Ustawa ratyfikacyjna, wyrażająca zgodę na ratyfikowanie go, nosi datę 20 IV 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 33 poz. 252). — Tekst porozumienia został opublikowany w Dz. Ust. R. P. ex 1936 Nr 94 poz. 657 oraz wydrukowany w Zbiorze traktatów R. P. z 1936 r. zesz. VII Nr 5. — Ratyfikowano dnia 7 VIII 1937.
19. *Porozumienie* w formie not, wymienionych w Paryżu dnia 17 i 18 marca 1937 r., o przedłużeniu do 30 kwietnia 1937 prowizorycznego układu handlowego polsko-francuskiego z 18 VII 1936 r. i o zmianie art. 5 tego układu. Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 III 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 24 poz. 154) postanowienia tego porozumienia zostały wprowadzone tymczasowo w życie od dnia 1 IV 1937 r. — Tekst porozumienia opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 24 poz. 154 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937, zesz. V Nr 1. — Ustawa ratyfikacyjna, wyrażająca zgodę na ratyfikację tego porozumienia, nosi datę 3 VII 1937 (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 51 poz. 391). Ratyfikowano w dniu 7 VIII 1937 r.
20. *Porozumienie* w formie not, wymienionych w Paryżu dnia 30 kwietnia 1937 o przedłużeniu do dnia 15 V 1937 prowizorycznego układu handlowego polsko-francuskiego z dnia 18 VII 1936 i o zmianie art. 5 tego układu. — Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 V 1937 (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 37 poz. 279), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia tego porozumienia zostały wprowadzone tymczasowo w życie od dnia 1 V 1937 r. — Tekst porozumienia opublikowano w Dz. Ust. R. P. 1937 Nr 37 poz. 279 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 r. zesz. VI Nr 3. — Ustawa ratyfikacyjna, wyrażająca zgodę na ratyfikację tego porozumienia, nosi datę 3 VII 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 r. Nr 51 poz. 391).
21. *Porozumienie* między Polską a Francją w formie not, wymienionych w Paryżu dnia 13 i 14 maja 1937 r., o przedłużeniu do dnia 1 czerwca 1937 r. prowizorycznego układu handlowego z dnia 18 VII 1936 r. i o zmianie art. 5 tego układu. Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 VI 1937 (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 42 poz. 332), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia tego porozumienia zostały wprowadzone tymczasowo

- w życie od dnia 15 V 1937 r. — Tekst porozumienia opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 42 poz. 332 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 zesz. VI Nr 5.
22. *Traktat handlowy i nawigacyjny* pomiędzy Rzecząpospolitą Polską a Republiką Francuską wraz z protokołem podpisania został podpisany w Paryżu dnia 22 maja 1937 r. — Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 VI 1937 (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 54 poz. 423), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia traktatu zostały wprowadzone tymczasowo w życie od dnia 1 czerwca 1937 r. — Tekst traktatu opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 54 poz. 423 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 r. zesz. VII Nr 1.
 23. *Porozumienie* między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Francuską w sprawie zwiedzania Międzynarodowej Wystawy Paryskiej 1937 zostało podpisane w Paryżu dnia 22 maja 1937 r. — Prezydent Rzeczypospolitej ratyfikował to porozumienie w dniu 5 VI 1937 r. Weszło ono w życie dnia 1 VI 1937, wygasło zaś na 8 dni przed zamknięciem Wystawy. — Opublikowano je w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 43 poz. 339 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 zesz. VI Nr 6. — Obwieszczenie rektyfikacyjne Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 23 VII 1937 r. opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 59 poz. 470.
 24. *Układ płatniczy* między Polską a Francją został podpisany w Paryżu dnia 22 maja 1937 r. Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 VI 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 50 poz. 386), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia tego układu zostały wprowadzone w życie od dnia 1 VI 1937 r. — Tekst układu opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 50 poz. 386 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 zesz. VI Nr 7.
 25. *Konwencja taryfowa* pomiędzy Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Holandii została podpisana w Hadze dnia 9 kwietnia 1936 r. — Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 IV 1936 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1936 Nr 29 poz. 238), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia tej konwencji zostały wprowadzone tymczasowo w życie od dnia 21 IV 1936 r. — Na mocy ustawy ratyfikacyjnej z dnia 14 VII 1936 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1936 Nr 57 poz. 416) Prezydent Rzeczypospolitej ratyfikował tę konwencję w dniu 4 XI 1936. Wymiana dokumentów raty-

fikacyjnych odbyła się w Warszawie dnia 22 I 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 12 poz. 88). — Konwencja weszła w życie w dniu 21 II 1937 r. — Tekst jej opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1936 Nr 29 poz. 238 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1936 zesz. IV Nr 7. — Zarejestrowano w Sekretariacie Ligi Narodów dnia 30 III 1937 sub Nr 4081.

26. *Prowizoryczne porozumienie handlowe* pomiędzy Polską a Irakiem zastało zawarte w formie not, wymienionych w Bagdadzie dnia 6 marca 1937 r. — Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 V 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 37 poz. 280), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia tego porozumienia zostały tymczasowo wprowadzane w życie w dniu 20 maja 1937 r. — Ustawa ratyfikacyjna, wyrażająca zgodę na ratyfikację, nasi datę 3 VII 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 53 poz. 416). — Tekst porozumienia opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 37 poz. 280 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 zesz. VI Nr 4. — Ratyfikowano w dniu 7 VIII 1937 r.
27. Rząd Polski rozciągnął działanie konwencji handlowej polsko-kanadyjskiej (Ottawa, 3 VII 1935) na terytorium Wolnego Miasta Gdańska od dnia 1 I 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 11 poz. 82).
28. *Umowa w sprawie przedłużenia do dnia 28 lutego 1939 umowy gospodarczej polsko-niemieckiej z 4 XI 1935 r.* została podpisana w Warszawie dnia 20 lutego 1937 r.
Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 II 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 14 poz. 93), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia umowy zostały wprowadzone tymczasowo w życie od dnia 1 III 1937 r. — Tekst umowy opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 14 poz. 93 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 zesz. III Nr 4. — Ustawa ratyfikacyjna, wyrażająca zgodę na ratyfikację powyższej umowy, nosi datę 3 VII 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 51 poz. 393).
29. Ustawa ratyfikacyjna, wyrażająca zgodę na ratyfikację *I porozumienia dodatkowego*, dotyczącego uzupełnienia umowy gospodarczej polsko-niemieckiej z 4 XI 1935 r. (Warszawa, 18 VII 1936), nasi datę 18 III 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 25 poz. 167). — Tekst porozumienia wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1936 zesz. IV Nr 11. — Ratyfikowano w dniu 30 IV 1937 r.

30. Ustawa ratyfikacyjna, wyrażająca zgodę na ratyfikację 2 *porozumienia dodatkowego*, dotyczącego przedłużenia umowy gospodarczej polsko-niemieckiej z 4 XI 1935 r. do 31 XII 1936 (Warszawa, 19 X 1936), nosi datę 18 III 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 25 poz. 168). — Tekst porozumienia wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1936 zesz. VI Nr 3. — Ratyfikowano dnia 30 IV 1937 r.
31. J. *Porozumienie dodatkowe* do umowy gospodarczej polsko-niemieckiej z 4 XI 1935 r., przedłużające tę umowę do dnia 28 II 1937 r., zostało podpisane w Warszawie dnia 21 grudnia 1936 r. — Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 XII 1936 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1936 Nr 94 poz. 658), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia tego porozumienia zostały wprowadzone tymczasowo w życie od dnia 1 I 1937 r. — Tekst porozumienia opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1936 Nr 94 poz. 658. Ustawa ratyfikacyjna, wyrażająca zgodę na ratyfikowanie powyższego porozumienia, nosi datę 20 IV 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 33 poz. 251). Tekst porozumienia wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1936 zesz. VII Nr 2. — Ratyfikowano w dniu 16 VII 1937 r.
32. *Porozumienie* między Polską a Norwegią w formie not, wymienionych w Warszawie dnia 18 czerwca 1937 r. w sprawie cienia *serów* pochodzenia norweskiego. Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 VII 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 55 poz. 428), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia porozumienia zostały wprowadzone tymczasowo w życie od dnia 15 VII 1937 r. — Tekst powyższego porozumienia opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 55 poz. 428 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 zesz. VIII Nr 3.
33. Na mocy ustawy ratyfikacyjnej z 14 VII 1936 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1936 Nr 57 poz. 414) Prezydent Rzeczypospolitej ratyfikował w dniu 9 XI 1936 r. *porozumienie celne* polsko-sowieckie z 3 III 1936 r. — Oświadczenie rządowe o dokonanej ratyfikacji z dnia 17 XII 1936 zostało ogłoszone w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 3 poz. 29. Obwieszczenie rektyfikacyjne Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 6 VIII 1936 r. zostało ogłoszone w Dz. Ust. R. P. ex 1936 Nr 66 poz. 486. — Tekst wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1936 zesz. IV Nr 3.
34. Prezydent Rzeczypospolitej ratyfikował w dniu 17 XI 1936 r. *porozumienie* polsko-sowieckie z 31 III 1936 r. o wzajemnym

- uznawaniu okrętowych świadectw pomiarowych.* — W dniu 4 XII 1936 r. nastąpiła wymiana not notyfikujących wzajemnie o zatwierdzeniu tego porozumienia. — Weszło ono w życie dnia 3 stycznia 1937. — Opublikowano je w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 3 poz. 23 i 24 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1936 zes. VIII Nr 4. — Rząd Polski rozciągnął działanie tego porozumienia na terytorium Wolnego Miasta Gdańska od dnia 10 III 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 18 poz. 120).
35. Prezydent Rzeczypospolitej ratyfikował w dniu 17 XI 1936 r. *porozumienie polsko-sowieckie z dnia 31 III 1936 r. o opłatach portowych.* — W dniu 4 XII 1936 r. nastąpiła wymiana not notyfikujących wzajemnie o zatwierdzeniu tego *porozumienia.* — Weszło ono w życie dnia 3 I 1937 r. — Opublikowano je w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 3 poz. 25 i 26 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1936 zes. VIII Nr 5. Rząd Polski rozciągnął działanie tego porozumienia na terytorium Wolnego Miasta Gdańska od dnia 10 III 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 27 poz. 206).
36. 2 *Protokół dodatkowy* do układu dodatkowego z dnia 3 II 1934 r. do konwencji handlowej polsko-szwajcarskiej z dnia 26 VI 1922 r., podpisany w Warszawie dnia 13 III 1936 r., został ratyfikowany przez Prezydenta Rzeczypospolitej w dniu 15 IX 1936 r. — Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpiła w Bernie dnia 3 XI 1936 r. — Protokół wszedł w życie w dniu 3 grudnia 1936 r. — Opublikowano go w Dz. Ust. R. P. ex 1936 Nr 34 poz. 263 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1936 zes. IV Nr 4.
37. *Porozumienie polsko-szwajcarskie* w formie wymiany not z dnia 28 października 1936 r. dotyczące wzajemnego udzielenia kontyngentów na *tkaniny wełniane i plecionki do kapeluszy.* Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 XII 1936 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1936 Nr 91 poz. 633), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia tego porozumienia zostały wprowadzone tymczasowo w życie od dnia 15 XII 1936 r. Opublikowano je w Dz. Ust. R. P. ex 1936 Nr 91 poz. 633 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1936 zes. VII Nr 6. — Ustawa ratyfikacyjna, wyrażająca zgodę na ratyfikację, nosi datę 20 IV 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 33 poz. 253). — Prezydent Rzeczypospolitej ratyfikował to porozumienie w dniu 7 sierpnia 1937 r. — Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych dokonana

- została w Bernie dnia 6 X 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 77 poz. 566).
38. *Układ* polsko-szwajcarski, dotyczący *likwidacji sum wpłaconych do odnośnych instytucji kompensacyjnych* na rzecz wierzycieli polskich i szwajcarskich, został podpisany w Warszawie w dniu 19 listopada 1936 r. Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 XII 1936 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1936 Nr 90 poz. 624), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia tego porozumienia zostały wprowadzone tymczasowo w życie od dnia 30 XI 1936 r. — Opublikowano je w Dz. Ust. R. P. ex 1936, Nr 90, poz. 624 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1936 zesz. VI Nr 5. — Ustawa ratyfikacyjna, wyrażająca zgodę na ratyfikację, nosi datę 12 VI 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 46 poz. 349). — Prezydent Rzeczypospolitej ratyfikował to porozumienie 7 VIII 1937 r. — Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych dokonana została w Bernie dnia 6 X 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 77 poz. 567).
39. *Układ* między Polską a Szwajcarią w sprawie uregulowania *płatności handlowych* został podpisany wraz z protokołem końcowym w Bernie dnia 31 grudnia 1936 r. — Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 IV 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 31 poz. 245), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia tego porozumienia zostały tymczasowo wprowadzone w życie z dniem 25 IV 1937 r. — Opublikowano tekst układu w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 31 poz. 245 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 zesz. V Nr 3. — Ustawa ratyfikacyjna, wyrażająca zgodę na ratyfikację, nosi datę 3 VII 1937. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 51 poz. 395).
40. *3 Protokół dodatkowy* do układu dodatkowego (Avenant) z dnia 3 II 1934 r. do konwencji handlowej polsko-szwajcarskiej z dnia 26 VI 1922 r. został podpisany w Bernie dnia 31 grudnia 1936 r. — Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 III 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 21 poz. 132), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia tego protokołu zostały wprowadzone tymczasowo w życie od dnia 22 III 1937 r. — Opublikowano tekst protokołu powyższego w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 21 poz. 132 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 zesz. III Nr 7. — Ustawa ratyfikacyjna, wyrażająca zgodę na ratyfikację, nosi datę 3 VII 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 51 poz. 394).

41. *Porozumienie dodatkowe* do układu polsko-szwajcarskiego z 31 XII 1936 r. w sprawie uregulowania płatności handlowych zostało podpisane wraz z protokołem końcowym w Bernie dnia 30 czerwca 1937 r. — Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 VIII 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 62 poz. 483), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia tego porozumienia zostały wprowadzone tymczasowo w życie od dnia 25 VIII 1937 r. — Opublikowano tekst powyższego porozumienia w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 62 poz. 483 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 zesz. IX Nr 1.
42. *4 Protokół dodatkowy* do układu dodatkowego (Avenant) z dnia 3 II 1934 r. do konwencji handlowej polsko-szwajcarskiej z dnia 26 VI 1922 r. został podpisany wraz z protokołem końcowym do listy B w Bernie dnia 30 czerwca 1937 r. — Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 VIII 1937 (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 62 poz. 484), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia tego protokołu zostały wprowadzone tymczasowo w życie od dnia 25 VIII 1937 r. — Tekst protokołu opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 62 poz. 484 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 zesz. IX Nr 2.
43. Na mocy ustawy ratyfikacyjnej z dnia 18 III 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 25 poz. 165) Prezydent Rzeczypospolitej ratyfikował w dniu 28 kwietnia 1937 r. protokół polsko-szwedzki z 3 VII 1936 r. zmieniający i uzupełniający protokół z dnia 21 X 1933 r. — Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych odbyła się w Sztokholmie w dniu 7 VI 1937 r. — Protokół wszedł w życie dnia 8 VII 1937 r. — Tekst protokołu wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1936 zesz. IV Nr 9. — Oświadczenie rządowe z dn. 25 VI 1937 o wymianie dokumentów ratyfikacyjnych opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 50 poz. 389.
44. Ustawa ratyfikacyjna, wyrażająca zgodę na ratyfikację *3 protokołu dodatkowego* wraz z załącznikiem do polsko-węgierskiej konwencji handlowej z dnia 26 III 1925 r., podpisanego w dniu 24 IV 1936 r., nosi datę 3 VII 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 53 poz. 413). — Tekst protokołu wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1936 zesz. IV Nr 8.
45. *4 Protokół dodatkowy* do konwencji handlowej polsko-węgierskiej z dnia 26 III 1925 r. został podpisany w Warszawie dnia 30 czerwca 1937 r. — Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 VII 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 55 poz. 427), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konsty-

tucji kwietniowej, postanowienia tego protokołu zostały tymczasowo wprowadzone w życie od dnia 15 VII 1937 r. — Tekst protokołu opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 55 poz. 427 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 zes. VIII Nr 2.

46. *Porozumienie* polsko - włoskie o działalności włoskich *towarzystw ubezpieczeniowych* zostało zawarte w dniu 7 VI 1937 r.
47. *Porozumienie* polsko-kanadyjskie o wzorze karty legitymacyjnej dla *komiwojazerów* zostało zawarte w dniu 26 V 1937 r.
48. *Układ* polsko-szwajcarski o płatnościach dotyczących *wierzytelności finansowych* został podpisany w Bernie dnia 30 VI 1937 r.
49. *Protokół celny* pomiędzy Polską a Afganistanem został podpisany dnia 2 IX 1937 r.
50. *Porozumienie* polsko-szwedzkie o wzajemnym udzielaniu obywatelom obu stron prawa korzystania ze *świadczeń na wypadek bezrobocia* zostało zawarte w dniu 13 IX 1937 r.
51. *Porozumienie* polsko-norweskie o zmianie w protokole taryfowym z dnia 14 III 1936 r. zostało zawarte dnia 10 IX 1937 r.

V.

Umowy finansowe.

1. Protokół w sprawie art. X układu z Niemcami z 20 I 1930 r. dotyczący Banku Rozrachunków Międzynarodowych, został podpisany w Brukseli dnia 30 VII 1936 r. — Za Polskę podpisano go w dniu 28 X 1936 r.

VI.

Umowy konsularne.

1. *Konwencja konsularna* polsko-węgierska z 24 IV 1936 r. została ratyfikowana w dniu 29 marca 1937 r. — Dotąd nie weszła w życie.

VII.

Umowy polityczne.

1. *Protokół* polsko-rumuński w sprawie podniesienia poselstwa Rzeczypospolitej w Bukareszcie i poselstwa rumuńskiego w Warszawie do rządu ambasad został podpisany w Krakowie dnia 30 VI 1937 r. — Wydrukowano go w Zbiorze dokumentów przy „Polityce Narodów” w Nr 7—8 z 1937 r.

VIII.

Likwidacja konwencji górnośląskiej
z 15 V 1922 r.

1. *Umowa kolejowa* między Rzeoząpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką, uzupełniająca umowę z dnia 27 III 1927 r. o wzajemnej komunikacji kolejowej, została podpisana w Warszawie dnia 2 VI 1937 r. — Patrz III, 2 niniejszego wykazu.
2. Oświadczenie rządowe z dnia 15 VII 1937 r. w sprawie zmiany *regulaminu procesowego* Górnośląskiego Trybunału Rozjemczego, przewidzianego w polsko-niemieckiej konwencji górnośląskiej, podpisanej w Genewie dnia 15 V 1922 r., opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 60 poz. 480.
3. *Protokół* specjalnej konferencji polsko-niemieckiej z dnia 29 V 1937 r., podpisany w Warszawie z 2 załącznikami, w sprawach ubezpieczeń społecznych i bezrobocia.
4. *Wymiana not* Ministerstwa Spraw Zagranicznych z ambasadą niemiecką w Warszawie z dnia 15 VII 1937 r. w sprawie likwidacyjnej działalności Trybunału Rozjemczego dla Górnego Śląska.
5. *Wymiana not* Ministerstwa Spraw Zagranicznych z ambasadą niemiecką w Warszawie dnia 28 VI 1937 r. w sprawie likwidacji Naczelnego Komitetu Kolei Górnośląskich i likwidacji taboru normalnotorowego. — Ratyfikowano w dniu 9 VII 1937 r.
6. *Porozumienie* między zarządami kolejowymi co do współużywania taboru wąskotorowego, podpisane w Opolu dnia 2 VII 1937 r.
7. *Porozumienie* taryfowe między Ministerstwami Komunikacji w sprawie nowego uregulowania górnośląskich taryf towarowych, podpisane w Warszawie dnia 16 VI 1937 r.
8. *Rozporządzenie* Rady Ministrów z dnia 12 VII 1937 r. o uchyleniu mocy obowiązującej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 XI 1922 r. w sprawie utworzenia na górnośląskiej części województwa śląskiego urzędu dla spraw mniejszości. — Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 52 poz. 408.
9. *Ustawa a.* dnia 7 VIII 1937 r. o rozciągnięciu na górnośląską część województwa śląskiego przepisów o wykonaniu reformy rolnej. — Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 60 poz. 471.
10. *Ustawa* z dnia 7 VIII 1937 r. o rozciągnięciu na górnośląską część województwa śląskiego rozporządzenia Prezydenta Rze-

- czypospolitej o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektóre należności pieniężne. — Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 60 poz. 472.
11. *Ustawa z dnia 7 VIII 1937 o rozciągnięciu na obszar sądu okręgowego w Katowicach przepisów ustawy o języku urzędowym sądów, urzędów prokuratorskich i notariuszy w okręgach sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu.* — Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 60 poz. 473.
 12. *Ustawa z dnia 7 VIII 1937 o zniesieniu fideikomisu pszczyńskiego.* — Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 60 poz. 474
 13. *Protokół polsko-niemiecki w sprawach górnośląskich został podpisany w dniu 12 VII 1937 r. — Zatwierdzony został przez oba rządy w dniu 14 VII 1937 r.*
 14. *Wymiana not polsko-niemieckich w dniu 14 i 15 lipca 1937 r. o rozszerzeniu szerokości pasów granicznych.*

IX.

Umowy wielostronne.

1. Prezydent Rzeczypospolitej ratyfikował w dniu 18 III 1936 r. *układ dotyczący długów publicznych niezabezpieczonych austriackich i węgierskich*, opiewających na floreny srebrne, floreny lub korony (Paryż, 11 II 1931 z 2 deklaracjami dodatkowymi). — Dokument ratyfikacyjny złożono w Paryżu komisarzowi-delegatowi państw przy Caisse Commune dnia 22 IX 1936 r. i potwierdzono w dniu 15 X 1936 r. — Opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 64 poz. 492 i 493 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 r. zesz. IX Nr 7 (wielostronne).
2. Prezydent Rzeczypospolitej ratyfikował w dniu 28 XII 1936 r. *układ dotyczący długów reliefowych* (Londyn, 14 III 1935). — Dokument ratyfikacyjny złożono dnia 20 III 1937 r. — Opublikowano go w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 42 poz. 330 i 331 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 zesz. VIII Nr 5. — Układ wszedł w życie w dniu 20 marca 1937 r.
3. Prezydent Rzeczypospolitej ratyfikował w dniu 30 XII 1936 r. *protokół z 22 VI 1936 r., dotyczący odnowienia konwencji geodezyjnej bałtyckiej z 31 XII 1925 r.* — Dokument ratyfikacyjny Polski i za Gdańsk złożono w Helsingforsie dnia 19 I 1937 r. — Opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 69 poz. 515 i 516 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P.

- z 1937 r. zesz. IX Nr 2 (wielostronne). — Protokół wszedł w życie w dniu 9 marca 1937 r.
4. Ustawa ratyfikacyjna, wyrażająca zgodę na ratyfikację *protokołu modyfikacyjnego* (Bruksela, 1 VI 1935) do *C. I. N. A.*, nosi datę dnia 3 VII 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 53 poz. 417). — Prezydent Rzeczypospolitej ratyfikował ten protokół w dniu 14 X 1937 r. — W tym samym dniu nastąpiła ratyfikacja protokołu dotyczącego zmian w załączniku H do *C. I. N. A.*
 5. Na mocy ustawy ratyfikacyjnej z dnia 20 IV 1937 (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 33 poz. 254) Prezydent Rzeczypospolitej ratyfikował w dniu 12 VI 1937 r. *konwencją o ujednostajnieniu niektórych prawideł dotyczących zajęcia zabezpieczającego statków powietrznych* (Rzym, 29 V 1933). — Dokument ratyfikacyjny złożono dnia 31 VIII 1937 r. — Opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 74 poz. 540 i 541.
 6. *Konwencja o ujednostajnieniu niektórych zasad dotyczących ograniczenia odpowiedzialności właścicieli statków morskich*, podpisana w Brukseli dnia 25 sierpnia 1924 r., weszła w życie w dniu 26 IV 1937 r. — Opublikowano ją w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 33 poz. 256 i 257 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 r. zesz. IX Nr 3 (wielostronne).
 7. *Konwencja o ujednostajnieniu niektórych zasad dotyczących konosamentów*, podpisana w Brukseli dnia 25 sierpnia 1924 r. weszła w życie dnia 26 IV 1937 r. — Opublikowano ją w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 33 poz. 258 i 259 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 r. zesz. IX Nr 4 (wielostronne).
 8. *Konwencja o ujednostajnieniu niektórych zasad odnoszących się do przywilejów i hipotek morskich*, podpisana w Brukseli dnia 10 kwietnia 1926 r., weszła w życie dnia 26 IV 1937 r. — Opublikowano ją w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 33 poz. 260 i 261 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 r. zesz. IX Nr 5 (wielostronne).
 9. *Konwencja o ujednostajnieniu niektórych zasad dotyczących immunitetów statków państwowych*, podpisana w Brukseli dnia 10 kwietnia 1926 r., weszła w życie wraz z protokołem dnia 8 I 1937 r. — Opublikowano ją w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 2 poz. 17 i 18. — Zarejestrowano w Sekretariacie Ligi Narodów dnia 18 II 1937 r. sub Nr 4062. — Tekst konwencji wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1936 zesz. VIII Nr 1.

10. Ustawa o zatwierdzeniu zgłoszonych przez Rząd przystąpień do: a) *konwencji* o ujednostajnieniu niektórych przepisów dotyczących niesienia pomocy i *ratownictwa morskiego* oraz do b) *konwencji* o ujednostajnieniu niektórych przepisów dotyczących *zderzeń*, podpisanych w Brukseli dnia 23 września 1910 r., nosi datę 18 marca 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 25 poz. 162).

Do pierwszej konwencji przystąpiono w dniu 15 X 1921 r., a do drugiej w dniu 2 VI 1922 r.

11. Ustawa ratyfikacyjna *konwencji* dla ułatwienia międzynarodowego obiegu *filmów mających charakter wychowawczy* (Genewa, dnia 11 X 1933 r.) nosi datę 18 III 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 25 poz. 163). — Prezydent Rzeczypospolitej ratyfikował konwencję w dniu 12 VI 1937 r. — Polski dokument ratyfikacyjny złożono w Genewie dnia 25 IX 1937 r.
12. Polski dokument akcesu do *konwencji* w sprawie jednolitej ustawy o *weksłach trasowanych i własnych* (Genewa, 7 VI 1930) został złożony w Genewie w dniu 19 grudnia 1936 r. — Konwencja weszła w życie w stosunku do Polski dnia 19 III 1937. Opublikowano ją w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 26 poz. 175 i 176 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 r. zesz. I Nr 1. — Polskie prawo wekslowe opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1936 Nr 37 poz. 262.
13. Polski dokument akcesu do *konwencji o uregulowaniu pewnych kolizji ustaw* w przedmiocie *weksli trasowanych i własnych* (Genewa, 7 VI 1930) został złożony w Genewie w dniu 19 grudnia 1936 r. — Konwencja weszła w życie w stosunku do Polski dnia 19 III 1937 r. — Opublikowano ją w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 26 poz. 177 i 178 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 r. zesz. I Nr 2.
14. Polski dokument akcesu do *konwencji* dotyczącej *opłaty stemplowej* w przedmiocie *weksli trasowanych i własnych* (Genewa, 7 VI 1930) został złożony w Genewie w dniu 19 grudnia 1936 r. — Konwencja weszła w życie w stosunku do Polski dnia 19 III 1937 r. — Opublikowano ją w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 26 poz. 179 i 180 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 zesz. I Nr 3.
15. Polski dokument akcesu do *konwencji* w sprawie jednolitej ustawy o *czekach* (Genewa, 19 III 1931) został złożony w Genewie w dniu 19 grudnia 1936 r. — Konwencja weszła w życie w stosunku do Polski dnia 19 III 1937 r. — Opublikowano ją w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 26 poz. 181 i 182 oraz wydruko-

- wano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 zesz. II Nr 1. — Polskie prawo czekowe opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1936 Nr 37 poz. 283.
16. Polski dokument akcesu do *konwencji* o uregulowaniu pewnych *kolizji ustaw* w przedmiocie *czeków* (Genewa, 19 III 1931) został złożony w Genewie w dniu 19 grudnia 1936 r. — Konwencja weszła w życie w stosunku do Polski dnia 19 III 1937 r. — Opublikowano ją w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 26 poz. 183 i 184 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 zesz. II Nr 2.
 17. Polski dokument akcesu do *konwencji* dotyczącej *opłaty stemplowej* w przedmiocie *czeków* (Genewa., 19 III 1931) został złożony w Genewie w dniu 19 grudnia 1936 r. — Konwencja weszła w życie w stosunku do Polski dnia 19 III 1937 r. — Opublikowano ją w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 26 poz. 185 i 186 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 r. zesz. II Nr 3.
 18. *Umowa* międzynarodowa dotycząca *regulowania produkcji i zbytu cukru* wraz z protokołem została zawarta w Londynie dn. 6 maja 1937 r. w wykonaniu zaleceń światowej konferencji monetarnej i gospodarczej z 1933 r. — Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 VIII 1937 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 63 poz. 489), wydanego na podstawie art. 52 ust. 2 konstytucji kwietniowej, postanowienia tej umowy zostały wprowadzone tymczasowo w życie od dnia 31 sierpnia 1937 r. — Tekst umowy opublikowano w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 63 poz. 489.
 19. Ustawa ratyfikacyjna, wyrażająca zgodę na ratyfikowanie konwencji międzynarodowej o ściganiu handlu *kobietami pełnoletnimi* podpisanej w Genewie dnia 11 X 1933 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 25 poz. 164), nosi datę 18 III 1937 r. — Prezydent Rzeczypospolitej ratyfikował tę konwencję w dniu 12 VI 1937 r.
 20. *Konwencja* w sprawie pewnych zagadnień dotyczących *kolizji ustaw o obywatelstwie* oraz *protokół* dotyczący przypadku *bezpaiństwowości*, podpisane w Hadze dnia 12 IV 1930 r., zostały opublikowane w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 47 poz. 361 i 362 oraz wydrukowane w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 r. zesz. VIII Nr 7. — Obwieszczenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 4 X 1937 T. o sprostowaniu błędów w przekładzie polskim konwencji i protokołu zostało ogłoszone w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 77 poz. 568.

21. *Protokół* dotyczący przepisów o *akcji wojennej łodzi podwodnych*, ustalonych w części IV traktatu londyńskiego z dnia 22 IV 1930 r. o ograniczeniu i zmniejszeniu zbrojeń morskich, został podpisany w Londynie w dniu 6 listopada 1936 r. — Prezydent Rzeczypospolitej aktem z dnia 25 V 1937 r. postanowił zgłosić przystąpienie Polski do tego protokołu, co nastąpiło w dniu 21 VII 1937 r. — Opublikowano go w Dz. Ust. R. P. ex 1937 Nr 55 poz. 425 i 426 oraz wydrukowano w Zbiorze traktatów R. P. z 1937 r. zesz. VIII Nr 6 i w Zbiorze dokumentów przy „Polityce Narodów” Nr 3 z 1937 r.
22. *Układ* wprowadzający zmiany do międzynarodowej konwencji w sprawie utworzenia w Paryżu Międzynarodowego *Institutu Chłodnictwa* (Paryż, 21 VI 1920) został podpisany w Paryżu w dniu 31 V 1937 r.
23. *Konwencja* dla uregulowania *oczek sieci* i najniższych wymiarów ryb została podpisana wraz z protokołem w Londynie dnia 23 III 1937 r.
24. *Konwencja* o odszkodowaniu za *wypadki przy pracy* z 1925 r. została ratyfikowana w dniu 8 IX 1937 r.
25. *Konwencja* o odszkodowaniu za *choroby zawodowe* z 1925 r. została ratyfikowana w dniu 8 IX 1937 r.